

Nr. 7(23)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2013. gada 1. jūlijs

PADARĪTĀ DARBA GANDARĪJUMS

Gunta Bite
„Bazūnes” redaktore

Jūlijs ir interesants mēnesis. Tas savu nosaukumu esot ieguvis, pateicoties Jūlijam Cēzaram, kurš šajā mēnesī nācis pasaulē. Toties latviešiem jūlijs ir siena mēnesis, bet 12. jūlijā Latvijā tiek svinēta Jūras svētku diena. Tie nav īpaši izplatīti svētki, tāpēc daudzi to nemaz nezina. Domāju, ka 1. jūlijā svinamā Pasaules Arhitektūras diena un 2. jūlijā — Sporta žurnālista diena arī nav zināmas, jo tiek svinētas ārvalstīs. Tāpat kā 20. jūlija Šaha diena un jūlija pēdējā piektdienā svinamā IT Administratora diena.

Lai vai kā, viens tomēr ir zināms — jūlijs ir viens no tiem mēnešiem, kad cilvēki sāk runāt par atvaļinājumu. Mūsu bibliotēka nav izņēmums. Kad darbi ir paveikti un jauni vēl nav sākti, laiks atvilkt elpu, lai uzkrātu enerģiju turpmākiem darbiem.

No 17. jūnija līdz 19. jūlijam sakarā ar bibliotēkāres Aldas atvaļinājumu būs slēgta Lasītava. Šāda situācija radusies tāpēc, ka samazināto slodžu dēļ nav iespējams norīkot viņai aizvietotāju. Tie apmeklētāji, kuri vēlas nodot paņemtos materiālus, to varēs izdarīt Abonementā, taču jauni izdevumi netiks izsniegti.

Savukārt Braila raksta nodaļa atpūtīsies no 1. jūlija līdz 26. jūlijam. Šajā laikā aicinām ikvienu no jums padomāt par savām vēlmēm un interesēm, ko BRN varētu papildīt gan Braila raksta un palielinātās drukas grāmatu, gan kultūras pasākumu jomā. Gaidīsim jūsu vēstules ar ieteikumiem un priekšlikumiem, jo sākot ar augustu bibliotēka sāks darbu arī pie 2014. gada kultūras programmas sastādīšanas.

Aizgājušais pusgads bibliotēkā ir bijis visai aktīvs. Rīgā un vairākās filiālēs tika rīkotas jubileju izstādes Rūdolfram Blaumanim, Žoržam Simenonam, Imantam Ziedonim, kā arī jauniešu darbu izstāde no Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem. Rēzeknē notikusi interesanta tikšanās ar Vladislavu Trojānu, bet Liepājā lasītāji lutināti ar dažādām unikālām un tematiskām izstādēm.

Šogad bibliotēka aizsākusi daudz jaunu tradīciju, viena no tām ir sarīkojumu cikls «Cilvēks blakus», kurā notikušas tikšanās ar Ausmu Dimitrijevu, Alisi Deičmani, Aleksandru Svilānu un Aivaru Lāci. Šis cikls ieguvis lielu atsaucību mūsu lasītāju vidū, tāpēc kļuvis par gaidītāko tematisko pasākumu bibliotēkā.

Piedalīšanās Ēnu dienās, bibliotēkai arī ir jaunums, kas noteikti kļūs par ierastu darbību.

Arī kopīga svētku svinēšana kļuvusi par neatņemamu sastāvdaļu bibliotēkas un lasītāju komunikācijā. Šogad svinēta Sveču diena, Valentīndiena ar koncertu «Mēs redzam mīlestības gaismu», Starptautiskā dzimtās valodas diena, Imanta Ziedoņa piemiņas sarīkojums «Es dzīvi pazīstu...» un Starptautiskā Ģimenes diena «Mana sajūtu ģimene» ar koncertu, aktivitātēm un konkursiem.

Neaizmirstama tikšanās Rīgā un Daugavpilī notika ar autori Laimu Locāni viņas grāmatiņas «Alfabēta un ciparu skaitāmpantiņi» atvēršanas svētkos. Šobrīd notiek grāmatas reprodukcija Braila rakstā. Grāmatiņa kalpos kā Ābece tiem, kuri vēlas iemācīties Braila rakstu.

Bibliotēkā un tās filiālēs notiek un notiks daudz interesantu pasākumu, tāpēc gaidām jūs atkal ciemos.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

BIBLIOTĒKU SEMINĀRS CERIŅZIEDU LAIKĀ

Viktorija Stivriška
KAN vadītāja

Pašā ceriņu ziedēšanas laikā Dobelē, Dobeles novada bibliotēkā notika Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme. Dobeles sevi uzskata par Latvijas ceriņu metropoli. Semināra dalībnieki dāvanā saņēma fotoalbumu «Dobeles novada desmitnieks», caur šo grāmatu dobelnieki vēlas pateikt, ka Dobeles novada ļaudīm ir ar ko lepoties. Grāmata būs arī «Latvijas Neredzīgo bibliotēkas» krājumā.

Selekcionāra Pētera Upīša (1896 — 1976) izveidotajā ceriņu dārzā apmeklētāji var aplūkot 200 ceriņu šķirnes un to hibrīdus. Ceriņi ar savu skaistumu un reibinošo smaržu apmeklētājus īsu brīdi priecē pavasarī, bet ja šopavasār nokavējāt ieelpot Dobeles ceriņu smaržu buketi, tad neskumstiet, jūs varat paspēt uz rudens ābolu festivālu.

Selekcionāra Pētera Upīša draugu vidū ir bijuši vairāki mākslinieki, arī literāti, un viņu vārdus tagad nes ceriņu šķirnes, arī Imants Ziedonis. Šogad mazliet skumji,

bet krāšņi ziedēja Imantam Ziedonim radītā šķirne.

Fragments no I. Ziedoņa «Epifānijas»:

«Piekritiet, ka saule tikpat skaista lec, cik skaisti noriet. Piekritiet, ka tur, kur saule ir tagad, — vienam tā lec, vienam noriet. No vienas puses un no otras puses. Taisnība lampai uz galda, un taisnība tumsai kaktā. Taisnība tiem, kas teic «smird», un taisnība tiem, kas teic «smaržo». Ķiploks, piemēram, vienam smaržo, otram smird. Jūras aļģes vienam smaržo, otram — smird. Tāpat zirgi, siers, odekoloni, «baltie ceriņi», «landiši». No vienas puses un no otras puses. Šausmīgi daudz taisnību. Nojukt var, ja nav savējās».

Tagad nedaudz par svarīgajām profesionālajām lietām bibliotēku dzīvē. Bibliotēkas paplašina savu funkciju diapazonu un nemanot kļūst par sociālo aktivitāšu centriem, ideju ziņā cita citu pārspējot. Kas tikai tagad nenotiek bibliotēkās: dziesmu kari, vakarēšanas, pārļošanas, adīšanas, floristikas, origami veidošanas kursi. Tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, sociālo portālu veidotājiem. Manuprāt, «Latvijas Neredzīgo bibliotēka» arī neatpaliek

ideju un izdomas ziņā. Bibliotēkā ir tik daudz interesantu pasākumu, jums ir tikai jāatnāk.

Jānis Turlajs (LR Kultūras ministrijas Bibliotēku nodaļas vadītājs) uzteica bibliotēkas, kuras ir ļoti aktīvas finansējuma piesaistē un pamanās ar projektu palīdzību caur dažādām ministrijām dabūt finansējumu, lai sabiedrība nezaudētu interesi par bibliotēku.

Bibliotēku vadītāji uzskata, ka bibliotēku loma nākotnē nemazināsies, bibliotēkas būs kā kultūras centri, palielināsies brīvprātīgo iesaistīšana bibliotēku darbā. Noteikti pieaugs virtuālo apmeklējumu skaits, jo digitalizācijas process notiek straujos tempos, pieprasītākas kļūs e-grāmatas, bet kodeksa formāta grāmatu diez vai tik ātri izdosies izkonkurēt.

Paplašinoties bibliotēku lomai pieaug arī bibliotekāra darba apjoms, pasākumu

organizēšana un vadīšana prasa gan daudz laika, gan lielu emocionālo slodzi būt auditorijas priekšā. Daudzi bibliotekāri strādā uz samazinātām slodzēm, bet izglītības prasības aug un viņi vēl spēj iet mācīties ieguldot savus līdzekļus. Tas viss notiek, lai Latvijā bibliotekāra profesijas prestižs augtu un jūs sagaidītu profesionāli, zinoši un laipni darbinieki. Lai bibliotēka ir vieta, kur jums, lasītājiem, gribas atgriezties.

2014. gadā Rīga būs Eiropas Kultūras galvaspilsēta, būs daudz interesantu pasākumu, koncertu un arī bibliotēkas iesaistīsies kā informācijas centri. Jau tagad bibliotēkā ir pieejama Eiropas Kultūras galvaspilsētas programma. Arī mūsu bibliotēka plāno savai mērķauditorijai plašu kultūras programmu, ar kuru jūs tiksiet iepazīstināti rudenī. Tāpēc šobrīd gaidām jūsu ieteikumus un vēlmes.

JAUNIEŠI STEIDZ PALĪGĀ

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Brīžiem izskan neizpratne par Braila raksta nodaļas centieniem uzrunāt plašāku sabiedrību, nevis koncentrēties tikai uz tiešo mērķauditoriju, kurā kļūdaini tiek ieskaitīti tikai neredzīgie lasītāji. Mums pārmet vizuālā noformējuma — foto un video galeriju — veidošanu pēc dažādiem pasākumiem, kritizēti centieni gūt publicitāti vietējā mēroga presē, jo «neredzīgie tos nelasot».

Lai kļūdētu bažas un mazinātu neizpratni, vēlos atgādināt, ka mēs strādājam ne tikai neredzīgiem cilvēkiem, bet arī vājredzīgiem un kustību invalīdiem, kuri

foto un video sižetus ar prieku aplūko. Ikviena fotoreportāža no pasākuma vietas rosina vēlmi nākošreiz pašam tajā piedalīties, nemaz nerunājot par plašāku sabiedrību, kura tiek uzrunāta bibliotēkas atbalsta nolūkā. Kaut arī esam valsts iestāde, mūsu finansiālās un cilvēciskās iespējas ir ierobežotas, tāpēc lieti noder kāda palīdzīga roka vai dāsns ziedojums materiālu iegādei.

Braila raksta nodaļa ne tikai reproducē grāmatas Braila rakstā un palielinātā drukā, bet nodarbojas arī ar dažādu pasākumu un koncertu rīkošanu, kā arī rūpējas, lai bibliotēkas plaukti nepārvērstos arhīvā vai muzejā. Bibliotēkas pēc būtības nav fiziski un morāli nolietotu grāmatu krātuves. Turklāt ņemot vērā Braila raksta grāmatu apjomus, katru gadu ir jāveic

inventarizācija, kuras gaitā tiek norakstītas vecās grāmatas un restaurētas saplētās. Tādā veidā atbrīvojas plaukti jaunām grāmatām un lasītājiem ir iespēja iepazīties ar aktuālām tēmām. Tas nozīmē, ka Braila raksta grāmatām arī ir savs «dzīves cikls».

Šis process ir darbietilpīgs un ilgs, tāpēc bibliotēkas kolektīvs bija priecīgs par «Radošās apvienības jauniešiem «TREPES»» piedāvājumu projekta «Brīvprātības māja» ietvaros ierasties kopā ar brīvprātīgajiem jauniešiem, lai palīdzētu bibliotēkai ikdienas darbos.

Kopā ar TREPES vadītāju Ramonu Liepiņu jaunieši bibliotēkā darbojās 12. un 14. jūnijā. Galvenie uzdevumi, ar kuriem jauniešiem vajadzēja tikt galā bija:

- norakstīto Braila raksta grāmatu/ brošūru utilizācija
- sabojāto Braila raksta grāmatu restaurācija
- mikroapsuļu zīmējumu veidošana jaunai Braila raksta grāmatai.

Darbs nebija no vieglajiem, jo atšķirībā no parasto grāmatu utilizācijas, Braila raksta grāmatas ir jāatdala no vākiem, atplēšot metāla spirāles vai skavas. Savukārt plastmasas spirāles jāizņem rūpīgi, lai tās varētu lietot vēlreiz. Pateicoties Ramonai, Sofijai, Elīnai Putniņai, Benitai, Edijam un Sergejam, kopā tika utilizētas vairāk nekā 100 brošūras un 4 grāmatas.

Īpaši atbildīgs darbs bija pie Braila raksta grāmatu restaurācijas. Grāmatas lapas izņemot no vecajām spirālēm un ievie-

tojot jaunajās, bija jāseko līdzi, lai lapas nesajuktu un tās netiktu iesietas otrādi. Cilvēkam, kurš nepazīst Braila rakstu, ir grūti strādāt ar pilnīgi baltām grāmatas lapām, uz kurām nav nekādu atzīmju: kur augša, kur apakša. Restaurācijas procesi noritēja lēni, taču jaunieta Kristiāna un Dinija darbu veica ļoti rūpīgi un rezultātā pārsieti tika 32 grāmatu sējumi.

Savukārt Elīna Oļehnoviča palīdzēja līmēt zīmējumus, kas izveidoti uz mikroapsuļu papīra un paredzēti grāmatiņai «Alfabēta un ciparu skaitāmpantiņi».

Darbojoties plecu pie pleca ar bibliotēkas darbiniecēm, jaunieši palīdzēja atbrīvot plauktus jaunajām Braila raksta grāmatām.

Par brīvprātīgā darba veikšanu «Latvijas Neredzīgo bibliotēkā» Braila raksta grāmatu utilizācijas, restaurācijas un veidošanas procesos, ikviens saņēma Pateicības rakstus, kas apliecināja, ka paveiktā darba laikā tika iegūtas zināšanas par neredzīgo raksta grāmatu «dzīves ciklu» un bibliotēkas darbības pamatprincipiem.

Šī sadarbība palīdzēja popularizēt bibliotēku, Braila rakstu un aktivizēja līdzcie-tību.

Arī šoreiz tika veidota fotoreportāža un video sižets, kas kalpos kā atgādinājums par līdzcilvēkiem un iespēju darīt labus darbus. Domājot gaišas domas un darot labus darbus ir iespēja būt pozitīvam, bet būt pozitīvam nozīmē — dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Vairosim viens otrā labo un atbalstīsim cits citu!

Bazūne

**«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.